

Protocol bij Pestgedrag Basisschool St. Pieter

d.d. 17-5-2022

BS. St. Pieter wil alle leerlingen een veilige, uitdagende leeromgeving bieden en is een onderwijsinstelling waarbinnen individuen worden gewaardeerd en gerespecteerd. De school draagt zorg voor een pedagogisch klimaat waarin een goede sfeer heerst tussen de leerkrachten en de leerlingen, tussen de leerlingen onderling en tussen de leerkrachten onderling. We besteden veel aandacht aan de manier waarop we met elkaar omgaan. Zorg en respect zijn belangrijke pijlers. Daarnaast bereiden we de leerlingen voor op burgerschap (samen leren leven) en op een autonome deelname aan deze samenleving.

De sfeer in de school is veilig en vertrouwd. Vanuit deze vertrouwde en positieve sfeer gaan we het proces van “sociaal-emotioneel leren” aan (SEL).

Door SEL leer je omgaan met jezelf en de ander; leerlingen verwerven noodzakelijke kennis, attitudes en vaardigheden, zodat ze beter kunnen omgaan met zichzelf en de ander. Orde en regelmaat zorgen ervoor dat er ruimte en aandacht voor elk kind is. De school kent daarom vijf basisafspraken:

1. We lopen rustig in school.
2. We luisteren naar elkaar en spreken op een rustige toon.
3. We ruimen alles netjes op en zorgen goed voor onze spullen (binnen en buiten).
4. We laten elkaar rustig werken en spelen.
5. We helpen elkaar en lossen problemen samen op.

Visie

We zorgen ervoor dat iedereen zichzelf kan zijn, we praten met elkaar, we helpen elkaar om te gaan met problemen en luisteren naar elkaar. Door leerlingen te leren dat respect hebben voor elkaar ook betekent dat je rekening houdt met anderen en dat je mensen respecteert zoals ze zijn, willen we bereiken dat leerlingen zich veilig voelen op onze school.

De leerkrachten willen het zelfvertrouwen van de leerlingen versterken. Wij laten merken dat wij vertrouwen hebben in onze leerlingen en trachten ieders kwaliteiten zoveel mogelijk naar boven te halen. Daarmee laten we leerlingen het gevoel van succes ervaren.

Uitgangssituatie

Binnen het ontwikkelplan 2014-2017 is er een koers uitgezet in de keuze voor een nieuwe methode voor sociaal-emotioneel leren en ontwikkelen. Vanuit dit ontwikkelplan is de methode KWINK als vaste methode voor sociaal-emotioneel leren binnen ons wekelijks lesprogramma gekozen. Binnen het vernieuwde inspectiekader is de focus gelegd op een brede ontwikkeling voor elk kind, dit zowel op didactisch gebied als t.a.v. de sociaal- emotionele ontwikkeling. Een vast programma bieden voor sociaal-emotioneel leren en ontwikkelen binnen ons reguliere onderwijsprogramma is van groot belang. Daarnaast biedt dit een preventief kader voor een veilige leeromgeving waarin elk kind zich vanuit zijn eigen kwaliteiten zo optimaal mogelijk kan ontwikkelen. Vanuit KWINK wordt er jaarlijks voldoende aandacht besteed aan Pesten. Dit gebeurt bijvoorbeeld middels lessen over pesten en pestgedrag tijdens de jaarlijkse week tegen pesten.

Samenhang

Dit pestprotocol hangt nauw samen met onze visie die ook uitgewerkt is in ons pedagogisch beleid als ook het beleidsplan actief burgerschap.

Beleid tegen pesten

Pesten is onaanvaardbaar gedrag en vormt een bedreiging voor het individu en voor de sfeer op school en/of in de klas. Alle betrokkenen, leerkrachten, ouders en leerlingen zijn bereid al het mogelijke te doen om pesten te voorkomen en aan te pakken. Daarom is het belangrijk om onderscheid te maken tussen plagen en pesten.

Wat verstaan wij onder plagen?

Er is sprake van plagen wanneer de leerlingen in meer of mindere mate aan elkaar gewaagd zijn, meestal is het gedrag onschuldig en lost het zich ook vanzelf weer op. Het plagen wordt door betrokkenen niet als bedreigend of vervelend ervaren en heeft dan ook geen nadelige gevolgen voor de betrokkenen. Er is sprake van voldoende mogelijkheid en/of veiligheid binnen de situatie om stop te kunnen zeggen.

Wat verstaan wij onder pesten?

Bij pesten is er sprake van een systematische en regelmatige bedreiging en/of intimidatie naar of van eenzelfde individu. Het pestgedrag is intentioneel en er is dus geen sprake van incidenteel gedrag. Het doel is om de ander pijn te doen of opzettelijk te kwetsen. Pesten is dus zeer intimiderend, bedreigend en grensoverschrijdend.

Signalen van pesterijen kunnen onder andere zijn:

Verbaal: schelden, belachelijk maken, een bijnaam geven en deze herhaaldelijk benoemen ondanks dat de betrokkene dit niet prettig vindt, uitlachen.

Fysiek: trekken, duwen, spugen, slaan, schoppen, laten struikelen.

Intimidatie: iemand blijven volgen, opwachten, klem zetten, bezittingen afnemen.

Isolatie: buiten sluiten, roddelen, negeren, doen alsof hij/zij er niet is.

Stelen of vernielen: afpakken, beschadigen en/of kapot maken van spullen.

Sociale media: berichten sturen, foto's en/of filmpjes verspreiden.

Preventieve aanpak

Alle kinderen moeten zich op onze school veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Door duidelijke afspraken kunnen kinderen en volwassenen, indien nodig, elkaar aanspreken op deze afspraken. Alleen door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen creëren we een veilige school.

Het voorbeeld van de leerkrachten, en thuis de ouders, is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en leerlingen wordt niet geaccepteerd. Leerkrachten horen duidelijk stelling te nemen tegen dergelijke gedragingen.

Een effectieve manier om pesten te stoppen of binnen de perken te houden, is het afspreken van regels voor de leerlingen (en kinderen hierop te wijzen of ze ermee te confronteren).

Leerkrachten en ouders moeten alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen hun norm overschrijden. Daarom nemen wij de leerlingen in onderstaand oplossingsmodel:

Stap 1:

Er eerst zelf (en samen) uit te komen.

Stap 2:

Op het moment dat een van de leerlingen er niet uitkomt (in feite het onderspit delft en verliezer of zondebok wordt), heeft deze het recht en de plicht het probleem aan de meester of juf voor te leggen.

Stap 3:

De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderingsgesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken. Bij herhaling van pesterijen/ruzies tussen leerlingen volgen sancties (zie bij consequenties).

Stap 4:

Bij herhaaldelijke ruzies/pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een duidelijk gesprek met de leerling die pest/ruzie maakt.

De leerkracht biedt altijd hulp aan de gepeste en begeleidt de pester, indien nodig in overleg met de ouders en/of externe deskundigen.

Samenvatting stappenplan bij pestgedrag

Wanneer leerlingen ruzie met elkaar hebben en/of elkaar pesten, wordt het anti pestprotocol gehanteerd. Het volledige stappenplan is uitgewerkt in bijlage 1. De samenvatting van de te nemen stappen is:

1. School neemt stelling tegen pesten.
2. Gesprek met de betrokken leerlingen, met name met de pester(s) en slachtoffer(s). Het gesprek met de pester(s) heeft o.a. een waarschuwende functie. De afspraken over gewenste gedragsverbetering binnen gestelde termijn worden schriftelijk vastgelegd. Ouders van beide partijen worden geïnformeerd.
3. De naleving van de gemaakte afspraken worden gecontroleerd en bijgehouden door de leerkracht.
4. Indien het pestgedrag niet stopt, volgt een gesprek met de pester(s) en ouders van deze leerlingen. Daarnaast worden er strafmaatregelen genomen.
5. Indien het pestgedrag na bovenstaande maatregelen niet stopt, kan een tijdelijke schorsing door school opgelegd worden, tevens kan hulpverlening ingezet worden.
6. Indien het pestgedrag aanhoudt na bovenstaande maatregelen, kan de school besluiten tot verwijdering.

Samenwerking met ouders

School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken voor haar eigen grenzen. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te lossen. Bij problemen van pesten zullen de directie en de leerkrachten hun verantwoordelijkheid nemen en indien nodig overleg voeren met de ouders. De inbreng van de ouders blijft beperkt tot het aanreiken van informatie, tot het geven van suggesties en tot het ondersteunen van de aanpak van de school.

Om binnen het pestprotocol goede interventies te kunnen plegen, maken we gebruik van de vijf sporen aanpak (van der Meer).

Spoor 1: hulp aan het gepeste kind

- naar het kind luisteren;
- met het kind overleggen over mogelijke oplossingen;
- samen met het kind werken aan oplossingen;
- een kring van veiligheid rond de leerling bouwen;
- eventueel deskundige hulp inschakelen. (weerbaarheidstrainingen of sociale vaardigheidstrainingen).

Spoor 2: Hulp aan de pester

- grenzen stellen en deze consequent handhaven;
- probleemoplossend gesprek;
- bespreken wat pesten voor de ander betekent;
- hulp bieden bij het onderhouden van positieve relaties met andere leerlingen;
- de leerling helpen zich aan regels en afspraken te houden;
- zo nodig deskundige hulp inschakelen.

Spoor 3: professionaliseren van/ hulp bieden aan de ouders

- ouders die zich zorgen maken over pesten serieus nemen;
- informatie verschaffen;
- in samenwerking met de betrokken ouders het pestprobleem aanpakken;
- zo nodig doorverwijzen naar deskundige ondersteuning.

Spoor 4: mobiliseren van de zwijgende middengroep

- steun bieden aan de medeleerlingen en tegengaan onjuiste beeldvorming omtrent pesten;
- het geconstateerde ongewenste gedrag bespreekbaar maken;
- met de leerlingen bespreken welke rol zij zouden kunnen spelen bij de oplossing;
- aangeven dat pesten geen normaal gedrag is;
- aangeven dat ander gedrag dan gemiddeld groepsgedrag ook bestaansrecht heeft indien niet vergeten wordt elkaar de ruimte te gunnen.

Spoor 5: als school de verantwoordelijkheid nemen/ hulp aan de leerkracht

- duidelijk stelling nemen tegen pesten, en beleid op pesten ontwikkelen en hanteren;
- informatie geven over pesten;
- informatie geven over de manier waarop pesten kan worden aangepakt.

Contactpersonen

Intern begeleider(s)
Anti-pestcoördinator
Contactpersoon
Directeur

Caroline Heynen en Wendy Everaers
Manon Lieben
Vera Ottenheijm
Etienne Venhorst

Bijlage 1: Procedure bij pestgedrag basisschool St. Pieter

1. De medewerker signaleert het pestgedrag en verwijst de gepeste leerling voor een gesprek naar de intern begeleider, de leerkracht, anti-pest coördinator of de contactpersoon van de school. De gepeste leerling kan hiertoe ook zelf het initiatief nemen.

Van dit gesprek wordt 'een kort verslag' gemaakt op het Registratieformulier Incidenten, Pesterijen of (Bijna-) Ongevallen en geplaatst in ESIS.

2. De 'pester(s)' gaan in gesprek met de Intern Begeleider, anti-pest coördinator, contactpersoon en/of leerkracht.

Van dit gesprek wordt 'een kort verslag' gemaakt op het Registratieformulier Incidenten, Pesterijen of (Bijna-) Ongevallen en geplaatst in ESIS.

3. De 'pester(s)' krijgen direct een strafmaatregel.

4. a. De leerkracht van de 'pester(s)' licht de ouder(s) / verzorger(s) van de 'pester(s)' telefonisch in over het feit dat hun zoon / dochter pestgedrag heeft vertoond.

b. De leerkracht van de gepeste leerling belt de ouders van de gepeste leerling zodat zij kennis genomen hebben van de situatie.

5. De leerkracht maakt van de telefoongesprekken en/of het email verkeer een verslag in ESIS. Het verslag van het gesprek met de 'pester(s)' en de 'gepeste' wordt digitaal doorgezonden aan de intern begeleider.

6. De veiligheidscoördinator / directeur ontvangt een papieren versie van het verslag van het gesprek met de 'pester(s)' en de 'gepeste', t.b.v. de 'incidentenregistratie'.

Vervolgstappen:

Is de leerling voor de 2e maal als pester betrokken bij pestgedrag dan worden de ouder(s)/verzorger(s) telefonisch op de hoogte gesteld door de leerkracht. Indien nodig worden de ouders uitgenodigd voor een gesprek met de intern begeleider, anti-pestcoördinator en/of de leerkracht. Er wordt een verzwaarde strafmaatregel genomen door de directeur.

De leerkracht maakt een verslag van het (telefoon-)gesprek in ESIS. Het verslag van het gesprek met de 'pester(s)' en de 'gepeste' wordt tevens ook in ESIS geplaatst.

Het ingevulde Registratieformulier Incidenten, Pesterijen of (Bijna-) Ongevallen vormt de input voor de incidentenregistratie.

Is de leerling voor de 3e maal als pester betrokken bij pestgedrag dan worden de ouder(s)/ verzorger(s) telefonisch op de hoogte gesteld door de leerkracht en uitgenodigd voor een gesprek met de intern begeleider, anti- pestcoördinator en directeur. Tevens volgt, met medeweten van de ouder(s) verzorger(s), tijdens het eerstvolgende gesprek een gesprek tussen 'de pester' en indien school dat noodzakelijk acht, de schoolagent.

Er wordt een verzwaarde strafmaatregel genomen door de directeur.

De leerkracht maakt van het (telefoon-)gesprek een verslag in ESIS.
Het ingevulde Registratieformulier Incidenten, Pesterijen of (Bijna-) Ongevallen vormt de input voor de incidentenregistratie.